

"מה יגידו – השפעה חברתית וזוגיות" מצגת מלווה לפרק בסדרת הרשת - FREEZE

גילאים: חטיבות הביניים

מטרות:

- לדון ברגשות העומדים מאחורי המחשבה "מה יגידו".
- לבחון את המחיר האישי והחברתי שמשלמים כשנכנעים לדעתם של אחרים.
- להציע דרכי התמודדות למצבים שיש בהם קונפליקט בין הרצון האישי לבין ציפיות החברה.

רקע

המצגת שלפניכם מלווה את הפרק "מה יגידו" מתוך סדרת הרשת FREEZE, הכוללת שישה פרקים העוסקים במצבים חברתיים מגוונים. כל אחד מפרקי הסדרה מלווה במצגת, שמסייעת לארגן את השיעור, להעלות שאלות ולתת לתלמידים כלים להתמודדות בעזרת התיווך של המורה.

בסרטון "מה יגידו", רוני, אחת התלמידות הפחות מקובלות בכיתה, נמצאת בקשר זוגי ראשוני עם תלמיד אחר – רועי, שנחשב לאחד התלמידים המקובלים בכיתה. הסרטון נפתח בכך שרוני ורועי יושבים יחד בחצר בית הספר וקובעים לצאת בערב. בהמשך הסרטון, בכיתה, הקשר בין רועי לרוני נחשף. רועי מכחיש את הקשר עם רוני מול חברי הכיתה האחרים ומשפיל את רוני. רועי נוהג כך משום שהוא חושש "מה יגידו" החברים, ומפחד מההשלכות של הקשר שלו עם רוני על מעמדו החברתי. המצגת המלווה את הסרטון תעסוק במניעים וברגשות של רוני ורועי, תוך העמקת הדיון על האופן שבו החשש "מה יגידו" יכול להשפיע על ההתנהגות.

בסרטון רואים קשר אהבה ראשוני שמתפתח בין רוני לרועי. החיפוש אחר בן/בת זוג קשור למשימה התפתחותית נוספת בגיל ההתבגרות – גיבוש הזהות העצמית. קשר עם בן/בת זוג הוא חלק מגיבוש הזהות. בן/בת הזוג משמש מעין "מראה". נערים ונערות בגיל ההתבגרות יכולים להגדיר את עצמם דרך הקשר הזוגי, ובאופן הזה לקבוע קריטריונים לבן/בת הזוג – מראה חיצוני, מקום מגורים, ייחוס משפחתי, מי ההורים שלו/שלה. יש גם סמלי סטטוס המשפיעים על הבחירה – "יש לי חבר בצבא" או "החברה שלי היא רקדנית".

דעתה של קבוצת השווים מהווה קריטריון משמעותי, שכן לקבוצת השווים יש משקל מכריע בגיבוש הזהות. בני נוער מושפעים בקלות יחסית מחבריהם. לעיתים קרובות, מתבגרים מצויים בקונפליקט שבין הרצון לממש את עצמם ולפעול כרצונם לבין החשש מהביקורת של קבוצת השווים. יש לזכור כי הצורך לחוות שייכות הוא צורך טבעי שאין בו כל רע, בתנאי שהוא אינו כרוך במחיר גבוה מדי.

מסרים להעברה בכיתה בעקבות הצפייה בפרק:

- בצד הרווחים החברתיים (קבלה חברתית למשל), משלמים מחיר (ויתור על עצמך ופגיעה באחר למשל) כשפועלים לפי "מה יגידו".
- פעמים רבות כדאי לעמוד על שלנו ולא להיכנע לדעותיהם של אחרים.

מבנה המצגת:

שקופית פתיחה

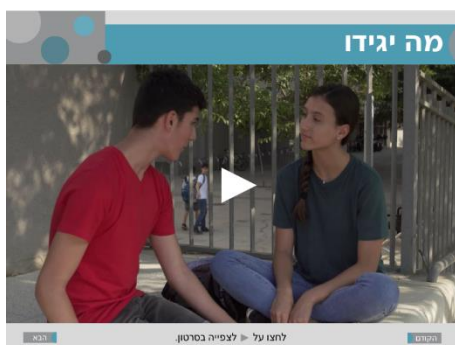
שקופית זו מציגה את שם המצגת.

שקופית 2: צפייה בסרטון

בלחיצה על כפתור Play תוכלו לצפות בסרטון. לאחר שהתלמידים צפו בסרטון, אפשר לתת להם להגיב בחופשיות ולהביע את דעתם על המתרחש בסרטון.

- מה רואים בפרק? התייחסו לשני חלקיו – השיחה בין רוני לרועי בחצר בית הספר, ומה שאירע אחר כך בכיתה.
- מה הרגשתם במהלך הצפייה?

הסרטון יכול להעלות מגוון רגשות בקרב התלמידים – כעס על רועי, רחמים על רוני, רגשי הזדהות עם רועי או עם רוני, ועוד.

שקופית 3: כותרת – הצד שלו, הצד שלה

בשקופית זו יוכלו התלמידים להתייחס לרגשותיהם של רוני ורועי. המטרה היא לעזור לתלמידים "להיכנס לנעליהן" של הדמויות ולהבין את הרגשות והמניעים של רועי ורוני. בקשו מהתלמידים לגרור את הרגשות המתאימים לכל אחת מהדמויות. רגשות לגרירה: פחד, עצב, כעס, תסכול,

שליטה, בושה, בלבול, עוצמה, מבוכה, כאב, אשמה, ייאוש.

בלחיצה על הכפתור "שאלות לדיון" יעלו השאלות האלה, ותוכלו להיעזר בהן להעמקת הדיון:

- מדוע בחרתם ברגשות שבחרתם לגבי כל אחת מהדמויות?
- האם יש רגשות משותפים לשניהם? כיצד תסבירו זאת?
- האם אתם מזדהים עם אחת מהדמויות או עם שתיהן? מדוע?

התלמידים יכולים להעלות רגשות שונים שמציפים את רוני – מתחושות של עצב, השפלה וייאוש ועד לכעס על ההתנהגות של רועי. זה המקום לדון עם התלמידים גם ברגשותיו של רועי, שפועל מתוך חשש למעמדו החברתי. אפשר להתבונן ברגשותיו של רועי מכמה זוויות – אולי הוא כועס על כך שהקשר נחשף, מפחד לאבד את רוני וחש אשמה, וגם חושש מפגיעה במעמדו החברתי. משום כך, אפשר לשייך רגשות משותפים לשניהם, למרות שעל פניו רוני היא הנפגעת העיקרית.

ניתן גם להתייחס לכך שייכתנו רגשות אמביוולנטים אצל שניהם. אצל רועי למשל, ייתכנו רגשות סותרים בנוגע לרוני – מצד אחד הוא נמשך אליה כי היא שונה ועומדת על שלה, ומצד שני התנהגותה יכולה לאיים עליו.

שקופית 4: ללכת עם הלב או להיות מושפע מ"מה יגידו"?

בשקופית זו תוכלו לדון עם התלמידים בקונפליקט שבין ללכת עם הלב לבין החשש "מה יגידו?". לחצו על כל דמות לצפייה ברפלקציה שלה מתוך הסרטון. לאחר מכן ערכו סקר בכיתה ושאלו את התלמידים – עם מי אתם מזדהים? לחצו על כפתור ה-Like כמספר התלמידים המזדהים עם כל דמות. תוכלו להיעזר בשאלות אלה להרחבת הדיון:

- מה דעתכם על תוצאות הסקר?
- האם יש תגובה שעוררה בכם כעס או התנגדות? מדוע?
- למה מתכוון ליאב באומרו – "הוא כזה מושפע"?
- מה רועי מרוויח ומה הוא עשוי להפסיד מהאופן שבו פעל?

שקופית 5: מה יגידו?

בשקופית זו יכולים התלמיד להעלות מקרים נוספים, לאו דווקא מהתחום הרומנטי, שבהם המחשבה "מה יגידו" משפיעה על מעשיהם. כתבו את המקרים במקומות הריקים שבשקופית. למשל, מקרים שבהם החברים שלי משפיעים על החברויות שאני בוחר, על הלבוש שלי, על העמדות שלי בכל מיני נושאים. ייתכן שהתלמידים יספרו על מקרים שבהם תלמידים נכנעים ללחץ חברתי ונוקטים התנהגות מסכנת כמו עישון או שתייה. אם תרצו להרחיב על כך את הדיבור תוכלו לערוך פעילות נוספת סביב "לחץ חברתי", המופיעה בפרק "מה הלחץ" העוסק בלחץ החברתי לעשן נרגילה. יש גם מקרים שקשורים להשפעת המעגל המשפחתי, דוגמת הורים שלוחצים על בנם/בתם לבחור במקצוע מסוים.

שקופית 6: "מה שקרה אחרי, בין רוני לרועי..."

חשבו עם התלמידים על סופים אפשריים למקרה. אפשר לערוך דיון חופשי בכיתה ולהעלות מגוון אפשרויות להמשך ההתרחשות בכיתה בין התלמידים (שבסרטון), או בין רוני לרועי. בלחיצה על הכפתור "שאלות לדיון" יופיעו שאלות שיסייעו לכם להעמיק את הדיון בסופים שהוצעו:

- אילו יתרונות וחסרונות באים לידי ביטוי בסופים שהוצעו?
- מה אתם הייתם עושים במקום רוני או רועי?